

Regeringskansliet
Socialdepartementet
Dnr 2020/06592

Stockholm 2021-02-01

Brandskyddsföreningens remissvar angående - Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)

Med anledning av remissen om en ny socialtjänstlag vill Brandskyddsföreningen ge följande synpunkter.

Brandskyddsföreningen föreslår att det i Socialtjänstlagen förtydligas att brandsäkerheten är en parameter vid behovsprövning och bistånd. Då en person behöver stöd från samhället i form av behovsprövade tjänster utgör det en viktig indikator på att även brandsäkerheten behöver säkerställas. Tydlighet kan bara uppnås om hela processen omfattas av samma lag.

Bakgrunden till vårt förslag är att det ofta finns betydande brister i brandsäkerheten för personer som bor kvar i sina bostäder trots vikande rörelseförmåga och/eller kognitiv svikt. Att detta är ett faktiskt problem bekräftas genom dödsbrandstatistiken som visar att trenden för omkomna i bränder är sjunkande för alla ålderskategorier utom för de som är 80 år eller äldre. För denna åldersgrupp ökar antalet omkomna i bränder även då hänsyn tas till befolkningsutvecklingen. Om utvecklingen fortsätter och inga särskilda brandskyddsåtgärder genomförs visar prognoserna att antalet omkomna i bränder som är 80 år eller äldre kommer att öka med cirka 30 procent till år 2030¹.

Den bristande brandsäkerheten för samhällets riskutsatta har uppmärksammats i bland annat TV4-programmet Kalla Fakta som sändes den 15 december 2020.

I många kommuner genomförs lokala initiativ för individanpassat brandskydd, ofta med den kommunala räddningstjänstens medverkan. Insatserna är bra men de uppfattas som frivilliga och är beroende av tillgängliga resurser. Insatserna är därför vanligare i större kommuner och mer sällsynta i mindre kommuner. Det faktum att åtgärderna inte är

---

¹ *On the future of the fire fatality rate in Sweden: A prognosis until year 2040*, opublicerat manuskript, Runefors, M. (2020) Avd. för Brandteknik, Lunds Tekniska högskola (LTH).

tydligt relaterade till lagstiftning gör att insatserna ofta genomförs i form av projekt som inte blir hållbara över tid.

Lagen om bostadsanpassningsbidrag utreddes 2017. Flera remissinstanser som bland annat Boverket och MSB var av uppfattningen att lagen i större utsträckning borde innefatta installationer som förbättrar brandsäkerheten där sådana behov kan påvisas. Dessa uppfattningar avfärdades emellertid av regeringen i lagrådsremissen med följande motivering.

”Behovet av förstärkt brandskydd torde bättre kunna tillgodoses genom exempelvis insatser med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) och ökad kunskap om brandskydd för de utpekade riskgrupperna.”

Om motivet till ovanstående beslut ska förankras i verkliga förhållanden behöver socialtjänstlagen förtydligas med avseende på brandsäkerheten för äldre och andra personer med funktionsnedsättning som bor i eget boende. Ett sådant förtydligande är också i linje med det förebyggande perspektiv som lagen bör ha enligt vad som beskrivs i kapitel 7.3.4 i utredningen. Att lägga över ansvaret på individen att bedöma brandsäkerheten i den här kontexten är inte rimligt då de sällan har förmågan eller viljan att se sig själva som riskutsatta. Trygghet ska inte bara vara upplevd, den ska även vara verklig.

Lena Lind

Tf Generalsekreterare

Brandskyddsföreningen